

दाटीवाटीच्या वस्तीतील भुयारांचे आव्हान पूर्ण

मेट्रो-३ साठी 'टीबीएम'च्या मदतीने पाच वर्षांत विक्रमी काम

म. टा. खास प्रतिनिधी

मुंबई : कुलाबा-वांद्रे-सिफ्ला या मेट्रो-३ रेल्वे प्रकल्पातील भुयारीकरणाचे काम १०० टक्के पूर्ण करण्यात मुंबई मेट्रो रेल कॉर्पोरेशन लिमिटेडला (एमएमआरसीएल) नुकतेच यश आले. या कामात 'टीबीएम' (टनेल बोरिंग मशिन) या बोगदा खणणाऱ्या अवजड यंत्रांनी मोलाची भूमिका पार पाडली. पाच वर्षांत १७ टीबीएमने हे विक्रमी कार्य पूर्ण केले.

मेट्रो-३ हा राज्यातील पहिला भूमिगत मेट्रो मार्ग आहे. त्यासाठी तब्बल ५४.५ किमीचे भुयारीकरण ४२ बोगद्यांचे १०० टक्के काम आता पूर्ण झाले आहे. महालक्ष्मी स्थानक ते मुंबई सेंट्रल हा अखेरचा टप्पा सर्वाधिक अवघड होता.

हा भाग जुन्या व मोडकळीस आलेल्या इमारतींसह दाटीवाटीचा असल्याने जमिनीखाली असे मोठे खणन कार्य जिकीरीचे होते.

काय असते टीबीएम?

टीबीएम हे बोगदा खणण्यासाठीचे मोठे ड्रिल असते. अत्यंत सक्षम अशा काट्यांनी हे यंत्र जमीन पोखरत पुढे जाते व बोगदा तयार करते. एका टीबीएम यंत्राने दररोज सरासरी पाच ते सहा मीटरचे खणन केले. एका यंत्रावर जवळपास १०० मनुष्यबळ लागत होते. एकूण ४२ बोगदे खणून ते पूर्ण करण्यासाठी २.८६ लाख घनमीटर काँक्रीट व २९ हजार ५०० टन पोलादाचा वापर केला.

मेट्रो-३ प्रकल्प

मूळ किंमत : २३,१३६ कोटी रू.

अंतिम खर्च : ३७,२७६ कोटी रू.

वाढीव खर्च : ३८७० कोटी रू.

जिका (जपान आंतरराष्ट्रीय सहकार्य एजन्सी) कडून ६० टक्के माफक व्याजावरील कर्ज

- भुयारीकरणाची सुरुवात- २०१७
- अत्याधुनिक १७ टीबीएम यंत्रांचा वापर
- पहिले टीबीएम- नयानगर स्थानकाजवळ २१ सप्टेंबर, २०१७ रोजी आणले.
- शेवटचे टीबीएम- मुंबई सेंट्रल येथे ३० नोव्हेंबर २०२२ रोजी काम पूर्ण केले.
- शेवटच्या टप्प्यातील ८३७ मीटर लांबीचा टप्पा खणण्यासाठी २४८ दिवसांचा कालावधी.

नद्यांची नावे

टीबीएम यंत्रांना तानसा, वैतारणा, सूर्या, कृष्णा, तापी, गोदावरी व वैनगंगा अशी महाराष्ट्रातील नद्यांची नावे देण्यात आली होती.